

BUHUNDPROSJEKTET

Status februar 2010

Buhundprosjektet som ble satt i gang høsten 2009 er godt i gang. Prosjektet er et samarbeid mellom Norsk Buhund Klubb og Veterinærhøgskolen i Oslo. Professor i genetikkk Frode Lingaas og Veterinær og øyespesialist Ernst Otto Ropstad ved veterinærhøgskolen er våre samarbeidspartnere. Buhundmiljøene i Danmark og Sverige (Norsk Buhund Ringen) er involvert og jobber sammen med oss om dette.

Prosjektet har to hovedmål:

1. Få bedre oversikt over helsetilstanden hos Norsk Buhund.
Buhunden har etter hvert blitt en sjelden rase å se. Med relativt få buhunder igjen, har vi få individ å jobbe med avlsmessig. Det er da særdeles viktig å holde så god oversikt over helsetilstanden som mulig. Buhunden er i utgangspunktet en meget sunn og godt bygd hund med lite sykdom.
2. Kartlegge arvegang/finne mutasjoner som forårsaker katarakt hos buhund.
De katarakttypene vi kjenner til hos buhund er Pulverulent Nukleær Katarakt – PNK ("Buhundkatarakt") og arvelig utviklingskatarakt. Prosjektet tar sikte på å finne begge mutasjonene som er forårsaker disse øyesykdommene hos buhund, og utvikle DNA-tester til hjelp for fremtidig avl hos rasen.

HELSEUNDERSØKELSEN

Helseundersøkelsen for Norsk Buhund er klar til å lanseres i mars 2010. Frode Lingaas har med innspill fra avlsrådet i buhundklubben utarbeidet denne i løpet av høsten/vinteren 2009/10, som også er tilgjengelig for andre raseklubber. Undersøkelsen er web-basert og anonym. Norges Veterinærhøgskole står for innsamling av data og bearbeidingen av disse.

Buhundeiere i de land vi finner Norsk Buhund inviteres til å delta i denne undersøkelsen. Det er viktig at undersøkelsen som nå settes i gang er et felles prosjekt som involverer de land der vi finner Norsk Buhund. I tillegg til Norden finner vi et antall buhund England og USA samt på kontinentet. Det er av stor interesse også å samarbeide med raseklubb og buhundeiere/oppdrettere disse landene. Oppdrettere i flere land (USA, England) er informert om undersøkelsen, og har vist stor interesse for å være med videre.

DNA-TEST FOR KATARAKT HOS NORSK BUHUND:

Vi arbeider nå med å samle inn materialet som skal bli grunnlaget for å utvikle DNA-test som vil plukke opp bærere av gen for de typer katarakt vi finner hos buhund, - Pulverulent Nukleær Katarakt (PNK), også kalt "Buhundkatarakt" og arvelig utviklingskatarakt. DNA-tester for katarakt finnes hos flere raser, men ikke enda hos Norsk Buhund. DNA-tester vil være et verdifullt verktøy i arbeidet med å bevare buhunden. Som grunnlag for å utvikle DNA-testene (både for utviklingskatarakt og pulverulent katarakt) behøver vi et visst antall hunder som øyelyses og som det samles inn blodprøver fra.

Per februar 2010 har det vært gjennomført tre øyelysingsrunder av Norsk Buhund, - to i Norge og en i Danmark. Totalt er det nå litt over 100 hunder som er øyelyst hvor det også foreligger blodprøve.

For at diagnosene vi skal arbeide videre med når vi leter etter mutasjonene som gir katarakt skal være så konsise som mulig, vil vi at så mange som mulig av de øyelyste buhundene som går inn i prosjektet skal være undersøkt av samme øyelyser. Veterinær/øyelyser Ernst Otto Ropstad og Pia Bjerre har til sammen øyelyst 100 hunder som inngår i prosjektet.

HVA KAN BUHUNDEIERE BIDRA MED?

ALLE BUHUNDEIERE oppfordres nå til å støtte opp om dette viktige arbeidet. Mange har allerede stilt opp til øyelysing og donert blod til prosjektet. Det er vårt ansvar som buhundeiere å ta vare på denne flotte rasen for ettertiden. En viktig arv ligger i våre hender.

Det DU som buhundeiер kan gjøre er:

1. Besvare **helseundersøkelsen** når den står ferdig og lanseres i 2010 – www.hundoghelse.no. Link legges ut fra Buhundklubbens hjemmeside www.buhund.no.
2. Sørge for å **øyelyse hunden regelmessig** etter anbefalte retningslinjer (se under).

Norsk Buhundklubb avlsråds anbefaling = Gruppen av autoriserte øyelyseres anbefaling:	
AVLSTISPER	Før hvert valpekull
AVLSHANNER	Årlig så lenge brukes i avl
ØVRIGE HUNDER	Ved 1, 4 og 7 års alder

3. **HD-røntge** hunden etter fylte 1 år. (HD = Hofteleddsdysplasi)
4. Delta på **felles øyelysing/blodprøvetaking** arrangert av Buhundklubben om mulig
5. Dersom du ikke har mulighet til å delta på felles øyelysing, - er det fint om du kan øyelyse hos øyelyser i nærheten av deg, og be din lokale dyrlege ta ut en blodprøve og sende til:

Frode Lingaas, Norges Veterinærhøgskole, PB 8146 Dep, 0033 OSLO.

Dette skal være EDTA blod – i plastglass (2 ml eller 5 ml).

Merkes med hundens navn, registreringsnummer, ID-nummer, eier og prøvedato.

ELDRE FRISKE HUNDER!

Alle buhunder er interessante for prosjektet. Vi bygger opp en "bank" med buhundblod for fremtiden☺. Vi er imidlertid spesielt interessert i å få med så mange eldre hunder som mulig, dvs. hunder over 7 år. Utfordringen i et slikt prosjekt der en skal lete etter sykdomsgen, er å finne nok hunder som er fri for katarakt, og som ikke utvikler det etter at vi har klassifisert de som friske. Eldre hunder har hatt "rikelig tid" til å utvikle katarakten, dersom de skulle være genetisk disponert for det. For å lete etter mutasjonen må vi ha et visst antall friske hunder som kontroller.

HUNDER MED KATARAKT

Dersom du er kjent med at hunden din har katarakt, da spesielt utviklingskatarakt (som bakre pol, kortikal katarakt), håper vi at du kan bidra med en blodprøve av hunden. Vi behøver da også

opplysninger om når/hvor den var øyelyst sist, og gjerne at du deltar på en av de felles øyelysingsarrangementene om mulig.

Ta kontakt med avlsrådene i de respektive land (se kontaktinfo nedenfor) og gi beskjed om at du kan tenke deg å være med på prosjektet

Kontaktpersoner avlsråd Norsk Buhund:

Norge	Elin Kristiansen	elin@dyrehospital.no	+ 47 911 95 131
Danmark (det er ingen avlsråd i Danmark)	Susanne Langhoff (oppdretter)	sus@buhund.dk	+ 45 98 56 51 97
Sverige	Jorel Saeland	jorel.saeland@telia.com	